

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Středisko ibero-amerických studií

Posudek diplomové (magisterské) práce

Jméno a příjmení studenta/ky:	Tereza Dlešíková
Název práce:	<i>El punto de vista de la justicia estatal a la imposición de las sanciones corporales en la justicia indígena: El caso de la comunidad Nasa en Colombia</i>
Jméno vedoucího/ponenta práce:	Mgr. Monika Brenišínová, Ph.D.

Hodnocení probíhá na škále 1 (vynikající), 2, 3, 4 (nedostatečné). V případě hodnocení 3 a 4 doplní autor/ka posudku stručný slovní komentář.

Heuristika

Zhodnoťte práci s prameny a odbornou literaturou, zejména jejich výběr ve vztahu k tématu a současnému stavu bádání.

Práce s prameny	2
Práce s odbornou literaturou	1
Současný stav bádání	1

Stručné hodnocení:

Práce je založena na studiu a analýze 3 typů pramenů - kolumbijského práva a judikatury, dále 3 rozhovorů s příslušníky nativní kolumbijské komunity Nasa a televizní série věnující se problematice nativního práva. Judikатурní prameny, zejména rozhodnutí kolumbijského Ústavního soudu, jsou dobře využity a poskytují tak pevnou, analyticky i argumentačně velmi dobře vystavěnou kostru práce, která zakládá diskusi na současné právní realitě kolumbijského státu. Horší je to již s dvěma zbylými typy pramenů, které jsou používány v průběhu práce spíše popisně než analyticky. Ostatně právě multidisciplinarita je zároveň jedním z přínosů práce i jejím úrazem, neboť propojení tří disciplín (právo, právní antropologie a mediální analýza) je samo o sobě velmi složité, a právě prameny antropologické a mediální povahy by zasloužily kritičtější přístup. To znamená, že měla být větší pozornost věnována jejich kritice i metodě zpracování. Co se týče využití odborné literatury, je na velmi vysoké úrovni. Autorka pracuje se širokým spektrem odborné literatury, zejména právní, ale také antropologické, což dodává její diplomové práci na hloubce, ale odhaluje i některé nedostatky. Například autorčiny výroky se někdy opírají o příliš generalizovaná až esencialistická tvrzení, které nemusí plně vystihovat rozmanitost a složitost praktik nativní komunity Nasa či nativních komunit obecně (s. 35). Stejně tak je velmi kvalitně zpracován současný stav bádání. Zejména začlenění nejnovějších antropologických výzkumů je cenné, ale občas působí povrchně, chybí kritické zhodnocení

Středisko ibero-amerických studií
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
nám. Jana Palacha 2, 116 38 Praha 1
IČ: 00216208
DIČ: CZ00216208

Tel.: (+420) 221 619 514

ibero@ff.cuni.cz
http://
www.ff.cuni.cz/fakulta/katedry-
a-ustavy/stredisko-ibero-
americkych-studii/
josef.opatrnny@ff.cuni.cz

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Středisko ibero-amerických studií

této odborné literatury, které by zpochybnilo nebo zpřesnilo stávající teorie s ohledem na téma dané práce. Toto nejednotné zacházení s prameny i odbornou literaturou pak mnohdy vede k nesrovnalostem v argumentaci, kdy je na jedné straně důkladná právní analýza, zatímco na druhé straně antropologická a mediální analýza jsou aplikovány méně důsledně. Do budoucna proto autorce doporučuji hlouběji se seznámit s povahou humanitních věd, zejména tedy právní antropologie či mediálních studií, a jejich požadavky na exaktnost textu, k nimž patří zejména kritický přístup k prameni a jejich autorství.

Teoretická část

Zhodnoťte, zda jsou cíle/hypotéza práce, jakož i teoretické a metodologické koncepty zvoleny adekvátně k tématu.

Cíle a hypotéza práce	2
Teorie a metodologie	2
Originalita tématu a jeho zpracování	1

Stručné hodnocení:

Cíle práce jsou definovány spíše obecně, kdy je nastolena problematika vztahu státní a domorodé justice (s. 2-5), aniž by byla jednoznačně a explicitně formulována a položena výzkumná otázka, která by zohlednila multidisciplinární povahu práce a typy pramenů, což poněkud snižuje analytickou rigoróznost práce přispívá to k nejednoznačnosti výkladu i závěru práce. Ta vykazuje chvályhodné úsilí při volbě a aplikaci teorie i metodologie, zejména v interdisciplinárním přístupu, který spojuje právní, antropologický a mediálně analytický rámec. Zejména teorie a pojmy týkající se právního pluralismu a domorodé spravedlnosti jsou dobře zvolené a poskytují vhodný konceptuální rámec práci. Nicméně, jak již bylo naznačeno výše, zejména teorie, metody a koncepty příslušející právní antropologii a mediálním studiím by zasloužily hlubší rozpracování. Důsledkem nedostatečné pozornosti jim věnované, se totiž práce rozpadá na tři různé segmenty, a to studium domorodého práva komunity Nasa, příslušné kolumbijské judikatury a mediálního obrazu domorodého práva, které měla autorka lépe integrovat. Práce je však rozhodně originální a velmi přínosná, zejména v tuzemském prostředí, a to tím, že zkoumá nativní justiční systémy v kontextu kolumbijského práva a nabízí nové pohledy na problematiku právního pluralismu, lidských práv a střetu západní společnosti s mimoevropskými kulturami. Pokud bude autorka na tomto poli pokračovat, doporučuji jí zapojit se kritičtěji a inovativněji do dialogu se stávajícími koncepty a teoriemi (dekoloniální studia, modernita, jinakost, reprezentace), důkladněji se seznámit s fungováním a metodologií vybraných humanitních disciplín a explicitněji vyjadřovat své hypotézy, jakož i argumentaci. Důležité je zejména pochopit, že humanitní vědy nejsou popisné, ale řídí se exaktními postupy práce i uvažování, jakož i práce

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Středisko ibero-amerických studií

s prameny, které tak nejsou objektivním obrazem reality, ale jejich subjektivním zpracováním, které vyžaduje badatelovu pozornost. Právě tato nedostatečná ukotvenost autorky v této oblasti vede k tomu, že zejména na poli právní antropologie a mediální analýzy pracuje značně popisně a zkratkovitě a nepřístupuje ke svým pramenům dostatečně kriticky. To že tak neučinila v dostatečné míře pak vede k tomu, že práce se mnohdy rozpadá do několika tematických celků a není tak příliš jasně, co autorka vlastně zkoumá – kolumbijský právní systém, domorodé právo komunity Nasa nebo pohled většinové společnosti a kolumbijského státu na něj atp.

Forma a struktura práce

Zhodnoťte, zda struktura práce odpovídá zvolené metodologii a problematice, zda je aplikována příslušná odborná terminologie a text splňuje formální požadavky kladené na diplomovou práci (stylistika a pravopis).

Struktura práce	1/2
Odborná terminologie	1/2
Stylistika a pravopis	1
Poznámkový aparát, bibliografie, způsob citování	1

Stručné hodnocení:

Struktura práce je zdánlivě logická a dobře uspořádaná, což usnadňuje čtenářstvu jasně sledovat postup i tok autorčiných myšlenek. Přesto by některé části mohly být strukturovány lépe (zejména kap. 3. a 4), a to zejména s ohledem na celkovou soudržnost práce a přechod mezi jednotlivými analýzami, tedy právní, antropologickou a mediální, které co do délky a způsobu práce působí značně nesourodě. Výběr a použití terminologie jsou v obecné rovině přesné, ale v některých případech jsou jak právní, tak antropologické termíny používány bez dostatečného vysvětlení, což mohlo vést jak autorku, tak později čtenářstvo k nesprávnému výkladu. Například práce pojednává o domorodém právu a soudním systému komunity Nasa a přitom se snaží používat odborné, právní i domorodé termíny, jako jsou *desarmonización*, *desarmonizado* a *armonización*, a dále *delito* (zločin) a *sanción* (sankce). Práce však někdy pravděpodobně nezáměrně dané termíny mísí, což může vést k nejasnostem (s. 95). Dále pojem *derecho mayor* se používá pro označení „preceptos propios según usos y costumbres“ (vlastní předpisy podle použití a zvyklostí), což může být zavádějící, protože se nejedná o všeobecně uznávaný právní pojem a bylo by tak vhodné důkladněji jej ukotvit (s. 33) atp. Či je používá nedůsledně, jako v případě pojmů jako *fuete*, *cepo* a *pena corporal* (tělesný trest), aniž by bylo objasněno, zda se jedná o rovnocenné termíny nebo zda mají *fuete* a *cepo* specifický kulturní význam, jak se vykovávají, za co se udělují, zda jsou tedy chápány jako

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Středisko ibero-amerických studií

tresty nebo nápravné prostředky, zda a jak se liší od obecného tělesného trestu (s. 83-103). (V tomto slova smyslu šlo také lépe zpracovat scénář rozhovorů.) Velmi problematické je také používání samotného pojmu západní (s. 13), který, přesto že je používán odbornou literaturou běžně, by si v tomto textu zasloužil hlubší ukotvení, neboť je jedním z předmětů studia, který se dotýká problematiky pojetí a definice modernity, samotného historického vývoje či vzájemného postavení bývalých koloniálních mocností a jejich kolonií (W. Mignolo, E. Dussel, M. Lugones atd.). Po stylistické stránce je práce napsána jasným a formálním jazykem, což odpovídá akademické práci. Práce s poznámkovým aparátem a bibliografií je solidní. Způsob citování však občas postrádá konzistenci. Některé odkazy nejsou formátovány jednotně a občas se objevují nedostatky v dodržování standardizovaného citačního stylu, což negativně ovlivňuje důvěryhodnost práce. Do budoucna bych autorce doporučila zjednodušit citační úzus a vyhnout se používání opakované citace.

Analytická část

Zhodnoťte analytickou (aplikační) část práce, zpracování a analýzu pramenů i odporné literatury, jakož i jejich interpretaci a konečně naplnění cílů či hypotézy práce.

Analýza pramenů a literatury	2
Interpretace studované problematiky	2
Naplnění cílů/hypotézy práce	2

Stručné hodnocení:

Co se týče analýzy pramenů, je velmi nevyrovnaná, jak upozorňuji i jinde v posudku. Její těžiště spočívá v analýze právní, která je velmi erudovaná a obsáhlá, zatímco analýzy právně-antropologická a mediální bohužel pokulhávají (a navíc nejsou navzájem propojené), a to jak z hlediska metodologie, tak analýzy pramenů a kritického přístupu k nim. Stejně tak problematická je pak v důsledku tohoto počátečního zmatku a nedostatečné metodologické a teoretické ukotvenosti právně-antropologické (zejména se týká způsobu vedení rozhovoru, počtu respondenstva, jejich vzdělání, tématu rozhovorů a kritické práce s nimi) a mediální analýzy (opět zejména nedostatečná kritika pramene v podobě epizody seriálu, chybějící ukotvení a pochopení pojmů, jako je reprezentace/realita, konstrukce jinakosti a exotičnosti atp.), i interpretace studované problematiky, kdy autorka neví, či zapomíná brát v potaz, z jaké perspektivy je studovaná problematika analyzována (kolumbijský stát/nativní komunita Nasa/kolumbijská veřejnost), zaměřuje tak etický, vnější a emický, vnitřní přístup a sklouzává k popisnosti na místo vlastní, osobité analýzy a pochopení jak pramenné základny, tak její analýzy a interpretace. V tomto slova smyslu pak pokulhává i naplnění cílů a hypotézy práce, které představují příklad klasické tautologie, kdy autorka na závěr práce spíše než

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Středisko ibero-amerických studií

vlastní nové poznatky a vhledy, předkládá to, co nám již řekla o studované problematice v úvodu. I zde by pomohlo seznámit se důkladněji s principy vyvozování a argumentace v humanitních vědách, které se zakládají zejména na práci s fakty získanými během výzkumu, jejich analýzou či srovnáváním s již existujícími teoriemi a koncepty a indukci daných závěrů.

Spolupráce se školitelem

Vyplňuje pouze vedoucí práce. Zhodnoťte kvalitu spolupráce se studentem/kou, jeho komunikaci v průběhu psaní práce a odevzdání.

Kvalita spolupráce se školitelem	2
Četnost komunikace a odevzdání práce	1

Stručné hodnocení:

Studentka komunikovala výborně a byla ochotná a schopná kriticky přistupovat k mým poznámkám a doporučením. Práci však nekonzultovala včas, ať již se školitelkou nebo jiným pedagogem či pedagožkou, který by studentce pomohl správně vymezit cíle a hypotézu práce, seznámil by ji s postupem při vypracování a následným kritickým zhodnocením rozhovorů s příslušníky domorodé komunity Nasa či s principy mediální analýzy. Včasná konzultace by tak významně přispěla k většímu přínosu i lepší kvalitě práce.

Celkové hodnocení:

Zhodnoťte písemně práci v rozsahu nejméně 500 znaků.

Tato DP nabízí mimořádně zajímavou multidisciplinární analýzu střetu mezi západním právem a domorodými právními a soudními systémy, konkrétně se zaměřuje na nativní komunitu Nasa v Kolumbii a používání tělesných trestů v jejich právním rámci. Studie integruje tři různé přístupy (a prameny), tedy právní, právně-antropologickou a mediální perspektivu a zdůrazňuje napětí mezi domorodým právem, jeho fungováním a praktikami a státním právem a justicí, zejména v kontextu právního pluralismu a multikulturalismu. Práce se opírá o vlastní výzkum na Universidad Libre Seccional Cali.

Práce je zajímavá tím, že je interdisciplinární, což jí umožňuje diferencovaně zkoumat koexistenci západního právního a justičního systému s tím domorodým, a to v rámci multikulturního, pluralistického právního rámce v současné Kolumbii. To však zároveň představuje jeden ze slabších bodů práce, neboť její ukotvení v jednotlivých disciplínách není rovnoměrné a práce se tak rozpadá na tři navzájem nepřiliš dobře propojené sekce. Práce totiž výrazně vyniká na poli zkoumání judikatury kolumbijského ústavního soudu týkající se tělesných trestů domorodých obyvatel, zatímco analýza domorodého pohledu na soudní

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Středisko ibero-amerických studií

system a právo či jeho mediální obraz je občas značně zjednodušující. Tedy to, že se práce opírá o tři různé zdroje (kolumbijskou judikaturu, rozhovory a epizoda televizního seriálu), zvyšuje její hloubku, ale také přináší problémy.

Celkově však práci považuji za velmi cenný a kvalitní příspěvek k pochopení právního pluralismu a průniku státní a domorodé justice. A proto práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a doporučuji známku v rozmezí **výborně až velmi dobře**.

Vzhledem k tomu, že se autorka tématu věnuje dlouhodobě a je pravděpodobné, že se jím bude zabývat i do budoucna, navrhuji k obhajobě následující dotazy. Ve své práci spojujete tři různé vědní disciplíny, jakož i typy pramenů, je něco, co byste po napsání práce, udělala jinak? Jak chápete vztah pramene a jeho typu ke studované problematice? Jak se projevuje například autorství pramene do jeho povahy a vztahu ke zkoumané realitě? Jakou roli pak hraje publikum, tedy ti lidé, kterým jsou dané prameny určeny? Jak byste jednotlivé podkapitoly práce lépe propojila? A co by podle vás zvýšilo přesnost a dopad vámi provedené multidisciplinární analýzy?

Navržená známka: výborně až velmi dobře

Datum: 27.8. 2024

Podpis: